

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ

Маценко Л.М.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з дисципліни**

***«ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ У НАВЧАЛЬНОМУ
ЗАКЛАДІ»***

**для підготовки фахівців за ОПП 015 «Професійна освіта»
(015.18 «Технологія виробництва і переробки продуктів
сільського господарства»)**

КИЇВ-2020

УДК 371.2(073)

Рекомендовано до друку вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол №6 від 18.02.2020 р.).

Рецензенти:

***Кручек В.А.**, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач лабораторії дистанційного професійного навчання Інституту професійно-технічної освіти НАПН України;*

***Васюк О.В.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України.*

Маценко Л. М. Методичні рекомендації з дисципліни «Організація виховної роботи у навчальному закладі» для підготовки фахівців за ОПП 015 «Професійна освіта» (015.18 «Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства»). Київ : ТОВ «ЦП «Компринт», 2020. 49 с.

У методичних рекомендаціях висвітлено зміст лекцій і семінарських занять із дисципліни «Організація виховної роботи у навчальному закладі», літературу для підготовки до занять, тестові завдання для самоперевірки.

Методичні рекомендації розраховані на студентів, які навчаються за ОПП 015 «Професійна освіта» (015.18 «Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства»).

© НУБіП України, 2020

© Маценко Л. М., 2020

ЗМІСТ

1. Передмова
2. Опис навчальної дисципліни
3. Модульна структура навчальної дисципліни
4. Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти організації виховної роботи у навчальному закладі
5. Змістовий модуль 2. Методичні аспекти організації виховної роботи у навчальному закладі
6. Структура навчальної дисципліни
7. Теми практичних занять
8. Тестові завдання для самоконтролю
9. Орієнтовні контрольні питання до екзамену
10. Індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів
11. Методичне забезпечення та рекомендована література

ПЕРЕДМОВА

“Організація виховної роботи у навчальному закладі” - одна з основних дисциплін у підготовці педагогів професійного навчання, які у майбутньому будуть працювати викладачами у закладах освіти та виконувати обов’язки наставників (кураторів) груп. Основними формами навчання даної дисципліни є лекції і семінарсько-практичні заняття, самостійна робота студентів.

Зміст навчальної програми з дисципліни «Організація виховної роботи у навчальному закладі» базується на сучасних досягненнях педагогічної науки щодо виховання особистості, основних закономірностей, принципів, методів, форм виховання, що вирішує завдання теоретичної і практичної підготовки студентів до майбутньої педагогічної діяльності.

Дисципліні «Організація виховної роботи у навчальному закладі» відводиться особлива роль у формуванні особистості майбутнього викладача, так як її **метою** є формування у студентів наукових понять про теорію і методику виховання, її цілі та завдання; допомога майбутнім педагогам професійного навчання в оволодінні основними теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо виховання особистості і колективу та навчання їх застосовувати ці знання і вміння в майбутній педагогічній діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Організація виховної роботи у навчальному закладі» є: ознайомити студентів з теорією виховання та показати її важливе місце і роль у педагогічній науці; озброїти майбутніх педагогів професійного навчання методиками вивчення та виховання особистості студента, роботи куратора студентської групи щодо формування колективу, розробки та проведення виховних заходів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** суть процесу виховання, його рушійні сили, закономірності та особливості; характеристики принципів виховання та шляхи їх реалізації в педагогічному процесі; основні напрями виховання; організаційні форми та методи виховання.

вміти: здійснити вивчення особистості та колективу, використати отримані результати у виховній роботі зі студентами; застосовувати оптимальні організаційні форми та методи виховання; володіти методикою роботи куратора щодо формування студентського колективу, організації та проведення виховних заходів.

Компетентностями, якими повинен володіти здобувач після вивчення дисципліни є:

- Уміння працювати у колективі та команді.
- Здатність працювати самостійно і автономно, виявляючи ініціативу підприємливість.
- Здатність до творчої діяльності та системного мислення.
- Здатність дотриматися загальної та професійної культури в процесі управління комплексними діями/проектами, прийняті рішень у непередбачуваних умовах та відповідати за професійний розвиток здобувачів освіти та підлеглих.
- Здатність розробляти та реалізовувати стратегії, тактики і техніки взаємодії з людьми, заснованих на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень, організувати спільну діяльність для досягнення суспільно значимих цілей, орієнтованих на прогрес.

Тематика та плани занять, які складені у відповідності з навчальною програмою для студентів і враховують сучасні вимоги вищої школи, призначені для використання викладачами та студентами гуманітарно-педагогічного факультету при підготовці до занять.

Основну увагу слід звертати на свідоме засвоєння студентами теоретичного матеріалу щодо сутності виховного процесу, принципів, методів, форм, напрямів виховання, а також на вміння практично застосовувати методику виховання особистості студента.

У списку рекомендованої літератури наводяться як основні, так і додаткові літературні джерела до всього курсу і до окремих тем. Програма складається з двох модулів. У першому модулі розглядається теоретичний матеріал з питань виховання, другий модуль присвячений проблемам методики виховної роботи.

Після вивчення кожного з модулів передбачено перевірку знань студентів за допомогою модульних контрольних робіт. Під час самостійної роботи студенти готують методичні розробки виховних заходів, орієнтовні теми яких наводяться в програмі.

Програма навчальної дисципліни розроблена для студентів повного та скороченого терміну навчання денної форми.

**Опис навчальної дисципліни
«Організація виховної роботи у навчальному закладі»**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	бакалавр	
Спеціальність	015 «Професійна освіта» (шифр і назва)	
Спеціалізація	015.18 «Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства»	
Галузь знань	01 «Освіта»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	немає (назва)	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1-й рік навчання	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	0 год.	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	0 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	4 год. 4 год.	

МОДУЛЬНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Організація виховної роботи у навчальному закладі»

Змістовий модуль		Тема	
№ з/п	Назва	№ з/п	Назва
1	Теоретичні аспекти організації виховної роботи у навчальному закладі	1	Сутність процесу виховання.
		2	Принципи виховання
		3	Організації форми виховання у навчальному закладі.
		4	Основні методи виховання у навчальному закладі.
		5	Основні напрями виховання студентської молоді.
2	Методичні аспекти організації виховної роботи у навчальному закладі	6	Методика вивчення особистості і колективу.
		7	Методика роботи наставника студентської групи.
		8	Методика формування студентського колективу.
		9	Студентське самоврядування
		10	Самовиховання.
		11	Перевиховання.
		12	Мета та ідеал виховання.

Змістовий модуль 1.

Теоретичні аспекти організації виховної роботи у навчальному закладі

Тема лекційного заняття 1. Сутність процесу виховання.

Теорія і методика виховання як частина педагогіки. Поняття «виховання». Рушійні сили виховання (внутрішні й зовнішні суперечності). Закономірності виховання. Особливості виховання. Структурні елементи та етапи процесу виховання.

Тема лекційного заняття 2. Принципи виховання.

Поняття про принципи виховання. Характеристика принципів виховання та шляхи їх реалізації в педагогічному процесі навчального закладу.

Тема лекційного заняття 3. Організації форми виховання у навчальному закладі.

Поняття організаційної форми виховної роботи. Класифікація форм виховної роботи. Характеристика масових, групових та індивідуальних форм виховної роботи. Організаційні форми виховної роботи в НУБіП України.

Тема лекційного заняття 4. Основні методи виховання у навчальному закладі.

Поняття про метод виховання. Класифікація методів виховання. Характеристика методів формування свідомості особистості. Характеристика методів формування досвіду поведінки. Характеристика методів стимулювання діяльності і поведінки. Методи самовиховання (самопізнання, самоусвідомлення, саморегуляція). Методи впливу на підсвідомість вихованця (педагогічно доцільна самопрезентація викладача). Оптимальний вибір методів виховання.

Тема лекційного заняття 5. Основні напрями виховання студентської молоді.

Поняття про зміст виховання. Характеристика основних напрямів виховання студентської молоді. Моральне виховання студентів. Трудове виховання студентів. Економічне виховання студентів. Правове виховання студентів. Анти-наркогенне виховання студентів. Екологічне виховання студентів. Естетичне виховання студентів. Гендерний аспект

виховання. Фізичне виховання студентів. Підготовка студентів до сімейного життя. Розумове виховання студентів. Громадянське виховання. Патріотичне виховання студентів. Превентивне виховання студентів. Виховання здорового способу життя. Концепція виховної роботи в НУБіП України.

Змістовий модуль 2. Методичні аспекти організації виховної роботи у навчальному закладі

Тема лекційного заняття 6. Методика вивчення особистості і колективу.

Методи вивчення особистості та колективу. Соціометричний тест. Обробка результатів дослідження та їх використання у виховному процесі. Гра «Титанік». Гра «Як розпорядитися своїм життям». Дослідження морально-ділових та зовнішньо-емоційних якостей студентів. Педагогічне спостереження. Методи опитування (бесіда, анкетування, інтерв'ю, тестування). Педагогічний експеримент. Метод експертних оцінок. Метод колізій. Метод завчасного знайомства зі студентами. Метод аналізу результатів діяльності студентів. Метод вивчення умов життя і виховання студентів. Схема психолого-педагогічної характеристики студентського колективу. Орієнтовна схема психолого – педагогічної характеристики студента.

Тема лекційного заняття 7. Методика роботи наставника студентської групи.

Історична довідка про наставництво. Сучасні дослідження проблеми наставництва. Нормативно-методичні матеріали наставника студентської групи. Положення про наставника (куратора) студентської групи. Його права, обов'язки та відповідальність. Основні функції та напрями роботи наставника. Види планів з виховної роботи. Методика планування виховної роботи та вимоги до неї. Наставництво за кордоном.

Тема лекційного заняття 8. Методика формування студентського колективу.

Проблема формування колективу в психолого-педагогічних дослідженнях. Поняття «група», «колектив», «гурт», «спільнота». Ознаки колективу. Типи та функції колективу. Стадії розвитку

колективу. Методика перспективних ліній та принцип паралельної дії А.С. Макаренка. Міжособистісні взаємини в колективі. Сучасний погляд на принцип виховання особистості в колективі і через колектив. Шляхи гуртування колективу.

Тема лекційного заняття 9. Студентське самоврядування.

Поняття про студентське самоврядування. Історичний аспект розвитку самоврядування. Проблема студентського самоврядування в психолого-педагогічних дослідженнях. Лідерство в колективі. Участь лідерів у діяльності студентського самоврядування.

Тема лекційного заняття 10. Самовиховання.

Сутність поняття «самовиховання». Методи самовиховання (самопізнання, самоусвідомлення, саморегуляція). Організація самовиховання. Етапи самовиховання. Правила самовиховання. Фізіологічна, психологічна, соціальна та педагогічна основи самовиховання. Напрями і види самовиховання.

Тема лекційного заняття 11. Перевиховання.

Сутність перевиховання і виправлення. Функції перевиховання. З історії перевиховання дітей і молоді в Україні. Групи неповнолітніх, які підлягають перевихованню. Етапи перевиховання та його головні принципи. Психологічні основи перевиховання. Статистика правопорушень в Україні, їх головні причини серед неповнолітніх.

Тема лекційного заняття 12. Мета та ідеал виховання.

Поняття про мету виховання. Загальна мета і завдання виховання. Умови і фактори визначення мети виховання. Зарубіжна педагогіка про мету виховання. Зародження та еволюція ідей про всебічний і гармонійний розвиток особистості. Мета і завдання виховання в сучасній українській школі. Ідеал національного виховання.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тиж-день	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти організації виховної роботи у навчальному закладі													
Тема 1.Сутність процесу виховання.	1	4	2				2						
Тема 1. Сутність процесу виховання.	1	4		2			2						
Тема 2. Принципи виховання	2	4	2				2						
Тема 2. Принципи виховання	2	4		2			2						
Тема 3. Організації форми виховання у навчальному закладі.	3	4	2				2						
Тема 3. Організації форми виховання у навчальному закладі.	3	4		2			2						
Тема 4. Основні методи виховання у навчальному закладі.	4	4	2				2						
Тема 4. Основні методи виховання у навчальному закладі.	4	4		2			2						
Тема 4. Основні методи виховання у навчальному закладі.	5	4	2				2						
Тема 4. Основні методи виховання у навчальному	5	4		2			2						

закладі.													
Тема 5. Основні напрями виховання студентської молоді.	6	4	2				2						
Тема 5. Основні напрями виховання студентської молоді.	6	4		2			2						
Тема 5. Основні напрями виховання студентської молоді.	7	4	2				2						
Тема 5. Основні напрями виховання студентської молоді.	7	4		2			2						
Разом за змістовим модулем 1		56	14	14			28						
Змістовий модуль 2. Методичні аспекти організації виховної роботи у навчальному закладі													
Тема 6. Методика вивчення особистості і колективу.	8	4	2				2						
Тема 6. Методика вивчення особистості і колективу.	8	4		2			2						
Тема 6. Методика вивчення особистості і колективу.	9	4	2				2						
Тема 6. Методика вивчення особистості і колективу.	9	4		2			2						
Тема 7. Методика роботи наставника студентської	10	4	2				2						

групи.													
Тема 7. Методика роботи наставника студентської групи.	10	4		2			2						
Тема 8. Методика формування студентського колективу.	11	4	2				2						
Тема 8. Методика формування студентського колективу.	11	4		2			2						
Тема 9. Студентське самоврядування	12	4	2				2						
Тема 9. Студентське самоврядування	12	4		2			2						
Тема 10. Самовиховання.	13	4	2				2						
Тема 10. Самовиховання.	13	4		2			2						
Тема 11. Перевиховання.	14	4	2				2						
Тема 11. Перевиховання.	14	4		2			2						
Тема 12. Мета та ідеал виховання.	15	4	2				2						
Тема 12. Мета та ідеал виховання.	15	4		2			2						
Разом за змістовим модулем 2		64	16	16			32						
Усього годин	120		30	30			60						
Курсовий проект (робота) з _____ <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>			-	-	-		-	-	-				-
Усього годин													

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність процесу виховання.	2
2	Тема 2. Принципи виховання	2
3	Тема 3. Організаційні форми виховання у навчальному закладі.	2
4	Тема 4. Основні методи виховання у навчальному закладі.	2
5	Тема 4. Основні методи виховання у навчальному закладі.	2
6	Тема 5. Основні напрями виховання студентської молоді.	2
7	Тема 5. Основні напрями виховання студентської молоді.	2
8	Тема 6. Методика вивчення особистості і колективу.	2
9	Тема 6. Методика вивчення особистості і колективу.	2
10	Тема 7. Методика роботи наставника студентської групи.	2
11	Тема 8. Методика формування студентського колективу.	2
12	Тема 9. Студентське самоврядування	2
13	Тема 10. Самовиховання.	2
14	Тема 11. Перевиховання.	2
15	Тема 12. Мета та ідеал виховання.	2
	Всього годин	30

Тестові завдання для самоконтролю з дисципліни «Організація виховної роботи у навчальному закладі»

Питання 1.

	Яке визначення найточніше розкриває суть виховного процесу?
	система виховних заходів
	процес цілеспрямованого і систематичного формування особистості, зумовлений дією багатьох факторів
	процес формування екологічних, економічних, медичних та інших знань
	спланований і спеціально організований педагогічний вплив

Питання 2.

	Теорія виховання вивчає:
	предмет і завдання педагогіки, основні категорії педагогіки, галузі педагогіки та методи педагогічних досліджень
	структуру процесу навчання, зміст освіти, закономірності, принципи, методи і форми організації навчання
	принципи управління освітою, методичну роботу в закладах освіти, передовий педагогічний досвід
	закономірності, принципи, методи, форми, прийоми, засоби, напрями виховання, підходи до виховання

Питання 3.

	Слово “виховання” походить від слів:
	навчати, повчати
	оберігати від хвороби, небезпеки, шкідливого впливу
	переховувати
	ховати, вирощувати

Питання 4.

	До особливостей виховного процесу відносяться:
	практичність, ступеневість, наочність, активність
	багатофакторність, довготривалість, ступеневість, концентричність, двосторонність, активність, керованість
	спрямованість виховання у майбутнє, поступове виявлення результатів виховання

	гуманізм, демократизм, виховання особистості у колективі, цілеспрямованість, природовідповідність
--	---

Питання 5.

	Термін “виховання” у вузькому значенні означає:
	систему виховних заходів, спрямованих на формування всебічно і гармонійно розвиненої особистості
	діяльність з метою передачі новим поколінням суспільно-історичного досвіду, планомірний і цілеспрямований вплив на свідомість і поведінку людини з метою формування відповідних установок, понять, принципів, ціннісних орієнтацій, що забезпечують необхідні умови для її розвитку, підготовки до суспільного життя і трудової діяльності
	суму впливів на психіку людини, спрямованих на її підготовку до активної участі у житті суспільства. Це і спеціально організований вплив виховних закладів, і соціально-економічні умови, що діють певною мірою стихійно
	планомірний вплив батьків і школи на вихованця

Питання 6.

	Що слід розуміти під принципами виховання?
	вихідні положення, що впливають із закономірностей виховання і визначають загальне спрямування виховного процесу, основні вимоги до його змісту, методики й організації
	закони, що виконують регулятивну функцію
	основоположні ідеї, які відображають залежності між метою виховання і вимогами суспільства
	логічні категорії, які поширюються на всі явища виховного процесу

Питання 7.

	До принципів виховання відносяться:
	наочності, доступності, науковості, зв'язку теорії з практикою, міцності та емоційності
	гуманізму, демократизму, безперервності і наступності, виховання в праці, природовідповідності, виховання в колективі, диференціації та індивідуалізації
	гуманізму, демократизму, виховання в праці,

	природовідповідності, диференціації та індивідуалізації, наочності, доступності, науковості, зв'язку теорії з практикою
	привчання, тренування, бесіди, диспуту, змагання, покарання, заохочення, лекції, громадської думки

Питання 8.

	Принцип зв'язку виховання з життям передбачає:
	орієнтацію студентів на те, що вони повинні жити життям суспільства, брати посильну участь у ньому під час навчання. Реалізація цього принципу – це використання у виховній роботі краєзнавчого матеріалу, ознайомлення студентів із суспільно-політичними подіями в країні, залучення їх до посильної участі у громадській роботі
	врахування у процесі виховання багатогранної і цілісної природи людини, вікових та індивідуальних особливостей дітей, учнівської та студентської молоді, їх психологічних, національних і релігійних особливостей
	безпосередню участь студентів у плануванні своїх громадських справ, усвідомлення їх необхідності й значення, контроль за їх виконанням, оцінювання досягнутих результатів. Важливо запобігти жорсткому регламентуванню діяльності студентського самоврядування, адмініструванню, надмірній опіці
	поєднання вимог до вихованців, контролю за їх поведінкою з гуманним ставленням та повагою

Питання 9.

	У “Національній доктрині розвитку освіти України у 21 столітті” основними названі такі принципи виховання:
	привчання, тренування, бесіди, диспуту, змагання, покарання, заохочення, лекції, громадської думки
	гуманізму, безперервності і наступності, виховання в праці, природовідповідності, виховання в колективі, диференціації та індивідуалізації
	гуманізму, демократизму, єдності сім'ї і школи, наступності, спадкоємності поколінь
	культуровідповідності, народності, етнізації

Питання 10.

	Реалізуючи принцип виховання особистості в колективі, слід відмовитись від таких його положень:
	обмеження свободи вибору студентів у таких сферах як форми і об'єкти спілкування, політичні погляди, світоглядні та релігійні цінності, хобі, обговорення у колективі будь-якого вчинку особистості
	можливість належати до будь-якої організації, обирати сферу творчої діяльності, брати чи не брати участь у певних виховних заходах, висловлювати і відстоювати власну думку
	ідеологічних втручань у діяльність колективів, колективної відповідальності за вчинки окремої особистості, безумовного підкорення інтересів особистості інтересам колективу
	можливість впливати на вироблення колективних рішень, свобода вибору політичних, релігійних поглядів

Питання 11.

	У державних документах з питань національної освітньої політики визначені пріоритетні ідеї змісту виховання особистості. Це такі ідеї:
	розумове, естетичне, моральне, екологічне, фізичне, трудове, патріотичне виховання
	свободи, рівності, національної та особистої гідності, формування працелюбності, взаємодопомоги і самодисципліни, бережливості, ставлення до свого життя і життя інших людей як до вищої цінності
	правове, статеве, розумове, економічне виховання
	психологічна і практична підготовка до праці, розвиток пізнавальних сил, формування навичок естетичної поведінки

Питання 12.

	У якій групі найповніше відображені основні напрями виховання?
	розумове, естетичне, моральне, екологічне, фізичне, трудове, патріотичне
	правове, статеве, розумове, економічне, релігійне, виховання здорового способу життя, превентивне
	всебічний розвиток особистості, досвід громадської

	поведінки
	свідомість, почуття, емоції, переживання, ідеали, погляди

Питання 13.

	Які завдання вирішує розумове виховання?
	формування системи знань, світогляду, умінь і навичок розумової праці
	формування світогляду, системи знань, вивчення правил поведінки
	розвиток творчих здібностей, формування системи знань
	психологічна і практична підготовка до праці, розвиток пізнавальних сил, формування навичок естетичної поведінки

Питання 14.

	У чому полягає головне завдання морального виховання?
	навчити студента дотримуватися загальнолюдських норм поведінки
	узагальнити передовий педагогічний досвід, пов'язаний із моральним вихованням
	опанувати правила поведінки
	систематизувати поведінкові форми у суспільстві

Питання 15.

	Які завдання вирішує фізичне виховання?
	підготовка студентів до захисту Батьківщини, до фізичної праці
	формування волі, психологічна підготовка до праці, тренування, загартовування організму
	розвиток пізнавальних сил, формування волі
	підготовка до захисту Батьківщини, виховання волі, розвиток пізнавальних здібностей

Питання 16.

	Під “методом виховання” слід розуміти:
	діяльність педагога, внаслідок якої вихованець вивчає правила поведінки в громадських місцях
	найкоротший шлях досягнення оптимальних результатів, що відповідають поставленим виховним

	цілям
	засіб активізації виховної діяльності педагога
	процес взаємодії вихователя і вихованця, спрямований на вирішення навчально-виховних завдань

Питання 17.

	Які методи належать до групи методів формування свідомості особистості?
	розповідь, заохочення, змагання, привчання, покарання
	бесіда, лекція, дискусія, переконання, навіювання, приклад
	змагання, доручення, створення виховних ситуацій, лекція, спостереження, приклад
	вправи, привчання, створення виховних ситуацій, бесіда, приклад, лекція, диспут

Питання 18.

	Які методи належать до групи методів організації і формування досвіду суспільної поведінки?
	змагання, заохочення, вправа, привчання, покарання
	привчання, тренування, педагогічна вимога, громадська думка, прогнозування, створення виховуючих ситуацій
	громадська думка, вправа, привчання, доручення, приклад, лекція
	створення виховних ситуацій, вимога, привчання, роз'яснення, доручення, бесіда, саморегуляція

Питання 19.

	Покарання визначають як:
	спосіб педагогічного впливу на вихованця, який передбачає позитивну оцінку його поведінки з позицій інтересів однокласників і з метою закріплення позитивних якостей
	вправляння, обмеження, осуд, умовність, зміна ставлення
	вплив на особистість, який виражає осуд її дій і вчинків, що суперечать нормам суспільної поведінки
	один з видів діяльності людини, який полягає у відтворенні дій і відносин між людьми

Питання 20.

	Заохочення – це:
	метод стимулювання діяльності і поведінки вихованців

	засіб формування позитивного ставлення до своїх обов'язків
	спосіб вираження суспільної позитивної оцінки поведінки і діяльності особистості чи колективу
	прийом виховання, який передбачає оголошення подяки вихованцям

Питання 21.

	Організаційна форма виховної роботи – це:
	спосіб організації виховного процесу, що характеризує взаємовідносини вихователів і вихованців
	найкоротший шлях досягнення оптимальних результатів, що відповідають поставленим виховним цілям
	вихідне положення, що впливає із закономірностей виховання і визначає загальне спрямування виховного процесу
	стійкий і суттєвий зв'язок між елементами виховного процесу, що забезпечує його ефективність

Питання 22.

	До групових форм виховної роботи відносяться:
	тематичний вечір, вечір запитань і відповідей, конференція, тижні з різних предметів, зустріч з видатною людиною, огляд, конкурс, олімпіада, книжкова виставка, КВК, фестиваль, радіо-газета
	виховна година, інформаційна виховна година, перегляд і обговорення кінофільму, змагання, екскурсія, похід
	читання художньої літератури, гра на музичних інструментах, колекціонування, філателія, нумізматики, малювання, підготовка до участі в олімпіаді
	книги, засоби масової інформації, мистецтво, слово вчителя

Питання 23.

	Форми виховної роботи поділяються на:
	словесні, практичні, наочні
	масові, групові, індивідуальні
	добровільні і примусові
	цікаві і нецікаві

Питання 24.

	Організаційна виховна година складається з:
--	---

	постановки мети, поділу групи на команди, проведення заходу, підведення підсумків, нагородження переможців
	організаційної частини, повідомлення мети та теми, актуалізації опорних знань, повідомлення нового матеріалу, виконання вправ, підведення підсумків
	вступного слова наставника, виступів студентів, дискусії, підведення підсумків, заключного слова наставника
	читання художньої літератури, гри на музичних інструментах, малювання, підготовки до участі в олімпіаді

Питання 25.

	В основу класифікації форм виховної роботи покладено:
	ефективність проведення виховного заходу
	кількість викладачів, які займаються підготовкою виховного заходу
	кількість студентів, гостей, викладачів, які беруть участь в виховному заході
	кількість студентів, які беруть участь у виховному заході

Питання 26

	Орієнтовна програма вивчення особистості студента включає:
	дослідження позитивних та негативних рис характеру батьків студента, куратора, друзів, сусідів, одногрупників
	соціометричний тест, педагогічний експеримент, колізії, експертні оцінки, узагальнення та систематизацію знань студентів
	дослідження інтелектуального розвитку студента, особливостей його уваги, уяви, пам'яті, мислення, морально-ділових якостей, інтересів, мотивів діяльності, успішності навчання
	аналіз, синтез, конкретизацію, абстрагування, порівняння, узагальнення

Питання 27

	Орієнтовна програма вивчення колективу студентської
--	---

	групи включає:
	дослідження структури міжособистісних взаємин, успішності навчання
	вивчення соціально-демографічних характеристик групи, структури міжособистісних взаємин, психологічного клімату, успішності навчання, організованості
	виявлення лідерів, аутсайдерів, ізольованих, прийнятних членів групи
	виявлення і вирішення групових конфліктів

Питання 28

	До методів вивчення особистості та колективу відносяться такі:
	соціометрія, педагогічний експеримент, спостереження, бесіда, експертні оцінки, аналіз результатів діяльності, колізії
	анкетування, інтерв'ю, тестування, самохарактеристика, завчасне знайомство, вивчення умов життя
	привчання, тренування, педагогічна вимога, громадська думка, прогнозування, створення виховуючих ситуацій
	викладання нового матеріалу, бесіди, лабораторні роботи, екскурсії, вправи

Питання 29

	Педагогічне спостереження буває таких видів:
	об'єктивне, природне, комплексне, цілеспрямоване, планомірне, систематичне
	відкрите, закрите, групове, індивідуальне, стандартне, вільне, фіксоване, полярне
	звичайне, стандартизоване, інструментальне, експериментальне
	суцільне, вибіркоче, включене, невключене

Питання 30.

	Метод колізій застосовують з метою:
	дослідження інтересів, мотивів діяльності, прагнень студентів
	вивчення особливостей сприймання, пам'яті, уваги, уяви, мислення студентів
	виявлення рівня вихованості студентів

	дослідження особливостей поведінки студентів у специфічних умовах
--	---

Питання 31.

	До етапів проведення бесіди слід віднести такі:
	1 етап – актуалізація опорних знань, 2 етап – викладач пропонує студентам новий матеріал, 3 етап – діалог викладача і студентів, 4 етап – підведення підсумків, виставлення оцінок
	1 етап – говорить тільки викладач, 2 етап – говорить тільки студент, 3 етап – викладач і студент виявляють увагу один до одного, 4 етап – викладач намагається зрозуміти хід думок студента
	1 етап – організаційний, 2 етап – викладач пропонує студентам матеріал для обговорення, 3 етап – діалог викладача і студентів, 4 етап – підведення підсумків
	1 етап – мотиваційний, 2 етап – викладач пропонує студентам матеріал для обговорення, 3 етап – діалог викладача і студентів, 4 етап – підведення підсумків

Питання 32.

	Перевагами дискусії над іншими методами виховання є:
	число учасників дискусії – не більше 15 осіб, які розташовуються колом або підковою
	допомагає виявити власну позицію, порівняти різні точки зору, обмінятись досвідом
	стимулювання чітко формулювати свої думки, навчання діалогічному спілкуванню, колективному розв’язанню проблеми
	збір інформації з проблеми, обговорення проблеми, підведення підсумків

Питання 33.

	Пряме педагогічне навіювання це:
	я бачу, що Ви вже не зможете виправитись. Ви, як завжди, впертий, і говорите тільки дурниці
	команда, наказ, настанова
	ви повинні завжди бути чесними. Ви хороші студенти, і вчитися можете добре. Ви повірте у свої здібності, і легко здолаєте труднощі
	слово педагога зумовлює “виконавчу” поведінку студентів

Питання 34.

	Педагогічна вимога – це:
	вимога, яка висуваються рішучим тоном, що не визнає заперечень і в чіткому словесному формулюванні містить чітку, недвозначну вказівку відносно того, які дії і як повинні виконувати студенти
	метод педагогічного впливу, за допомогою якого педагог викликає і стимулює (чи припиняє і гальмує) ті чи інші дії людей, виявлення у них певних якостей
	покарання, заохочення, привчання, змагання
	порада, прохання, довір'я, недовір'я, схвалення, натяк, осуд, погроза

Питання 35.

	Щоб змагання мало позитивний вплив, необхідно:
	забезпечити цінні призи для переможців, звільнити переможців від заліків та екзаменів
	не нав'язувати студентам ідею змагання, дотримуватись демократичного підходу
	авторитарно контролювати хід змагання
	надати студентам можливість встановлювати нагороди для переможців, умови змагання, обговорювати результати змагання

Питання 40.

	Студентський колектив – це:
	стихийне об'єднання студентів залежно від цінностей, інтересів, ідеалів, переконань
	стійке об'єднання студентів, яке має за мету спільну навчально-виховну діяльність
	стійке об'єднання студентів, яке має загальну суспільну значущу мету, спільну діяльність, спрямовану на реалізацію цієї мети і характеризується стосунками взаємної відповідальності
	об'єднання студентів для виконання суспільно значущої і корисної роботи в позааудиторний час

Питання 41.

	Функції куратора студентської групи:
	дослідження, анкетування, тестування, інтерв'ю, бесіда
	управління, планування організації, контролю, стимулювання, діагностування, координаційна, виховна

	покарання, заохочення, привчання, переконання, бесіда, лекція, диспут
	управління, планування організації, контролю, стимулювання, діагностування, дослідження, анкетування, тестування, інтерв'ю, бесіда

Питання 42.

	Виділіть найістотніші фактори, що впливають на створення колективу:
	робота з батьками, зустрічі з членами трудових колективів
	індивідуальна навчальна діяльність, засоби масової інформації
	заохочення і покарання, навчальні заняття, шефство старших над молодшими
	навчальні заняття, перспектива, гра, традиції, громадська думка, змагання, спільні справи, робота куратора

Питання 43.

	Напрямами роботи куратора є:
	організація в разі необхідності навчальної, матеріальної та моральної допомоги студентам та їх батькам
	управління, планування організації, контролю, стимулювання, діагностування
	бесіди з учнями, навчальні заняття, перспектива, гра, традиції, громадська думка, змагання, спільні справи
	вивчення студентського колективу, його організація та виховання, сприяння різнобічному розвитку особистості, забезпечення високої якості знань, дисципліни, співпраці з батьками

Питання 44.

	Плани з виховної роботи бувають таких видів:
	реальний, нереальний, на навчальний рік, на семестр, на тиждень
	сценарій виховної години, свята, конференції, зборів, олімпіади
	на навчальний рік, перспективний, календарний
	перспективний, календарний, план-графік, службовий щоденник, сценарій

Питання 45.

	Проблему виховання особистості в колективі вивчали такі вчені:
	А.С.Макаренко, В.О. Сухомлинський, О.В Киричук, М.Ю. Красовицький, А.В. Петровський та інші
	Ш.О. Амонашвілі, Б.П. Нікітін, В.Ф.Шаталов, І.П. Волков, І.П. Іванов, С.М.Лисенкова
	Я.А.Коменський, Дж. Локк, Ж.-Ж. Руссо, Г.С. Сковорода
	Л.Українка, Т.Г. Шевченко, М.Т.Рильський

Питання 46.

	Колектив у сучасному розумінні – це ...
	таке об'єднання людей, життєдіяльність котрого визначається цілями і завданнями, що впливають із потреб суспільного, колективного та індивідуального розвитку, в якому функціонує самоврядування, а стосунки між ними є гуманними, характеризуються взаємною повагою і відповідальністю, спільним прагненням до загального успіху
	сума індивідів, які складають єдину сукупність, утворену за певною ознакою
	живий соціальний організм, заснований на соціалістичному принципі об'єднання
	організована форма об'єднання людей на основі цілеспрямованої діяльності

Питання 47.

	Які види колективів утворились для здійснення людьми різних видів спільної діяльності?
	у соціальній сфері зародились общини, громади, сходи, козацькі круги, сім'я
	у виробничо-економічній – артіль, бригади, трудові об'єднання, кооперативи
	у суспільно-політичній – гуртки, союзи, фонди, партії, громадські організації
	у культурно-спортивній – клуби, гуртки за інтересами, товариства, команди, ансамблі
	у релігійній – монастирські братії, приходи, собори

Питання 48.

	До ознак колективу відносять:
--	-------------------------------

	наявність суспільно значимої мети; щоденна спільна діяльність, спрямована на її досягнення; наявність органів самоврядування; встановлення певних психологічних стосунків між членами колективу
	загальні завдання і тісні контакти у спільній діяльності; постійний рух і розвиток колективу; нормальний тон і розумний стиль роботи; активність колективу
	переважання актів колективістського самовизначення (КС) над конформними і негативістськими реакціями; ціннісно-орієнтаційна єдність; референтність колективу; еталонність колективу
	мажор, відчуття власної гідності, гордість за колектив, дружня єдність членів колективу, відчуття захищеності, активність, стриманість в емоціях і словах

Питання 49.

	Ознаки колективу (за А.С. Макаренком) це:
	мажор, відчуття власної гідності, гордість за колектив, дружня єдність членів колективу, відчуття захищеності, активність, стриманість в емоціях і словах
	общини, громади, сходи, козацькі круги, сім'я
	переважання актів колективістського самовизначення (КС) над конформними і негативістськими реакціями; ціннісно-орієнтаційна єдність; референтність колективу; еталонність колективу
	живий соціальний організм, заснований на соціалістичному принципі об'єднання

Питання 50.

	Ознаки колективу за А.В. Петровським це -
	артілі, бригади, трудові об'єднання, кооперативи
	переважання актів колективістського самовизначення (КС) над конформними і негативістськими реакціями; ціннісно-орієнтаційна єдність; референтність колективу; еталонність колективу
	мажор, відчуття власної гідності, гордість за колектив, дружня єдність членів колективу, відчуття захищеності, активність, стриманість в емоціях і словах
	живий соціальний організм, заснований на

	соціалістичному принципі об'єднання
--	-------------------------------------

Питання 51.

	Які типи колективів Ви знаєте?
	робітників, службовців, армійський, дитячий, навчальний
	первинний, вторинний
	класний, загальношкільний, предметних гуртків, колективи художньої самодіяльності (хор, ансамбль), товариство, об'єднання за інтересами, тимчасові об'єднання для виконання певних видів робіт
	згуртований, незгуртований

Питання 52.

	Колектив виконує такі функції:
	мажор, рух вперед, гордість за колектив, активність
	переважання актів колективістського самовизначення (КС) над конформними і негативістськими реакціями; ціннісно-орієнтаційна єдність; референтність колективу; еталонність колективу
	організаторська, виховна, стимулювання
	управління, планування організації, контролю, стимулювання, діагностування, координаційна, виховна

Питання 53.

	Яка із стадій розвитку колективу настає першою?
	вимоги ставить колектив, педагог працює з активом, створює йому авторитет серед учнів, здійснює контроль за його діяльністю
	вимоги педагога підтримуються частиною вихованців, актив ставить вимоги до товаришів і самих себе, з'являються органи студентського самоврядування
	педагог висуває до вихованців педагогічні вимоги, рішучі за формою, зрозумілі за змістом, з елементами навчання, навчає і виховує актив
	на цій стадії члени колективу ще не знайомі один з одним

Питання 54.

	Система перспективних ліній, розроблена А.С. Макаренком, - це
	ряд послідовно поставлених перед колективом цілей
	близька, середня, далека перспектива

	переважання актів колективістського самовизначення (КС) над конформними і негативістськими реакціями; ціннісно-орієнтаційна єдність; референтність колективу; еталонність колективу
	живий соціальний організм, заснований на соціалістичному принципі об'єднання

Питання 55.

	В чому заключається принцип паралельної дії, розроблений А.С. Макаренком?
	Це безпосередній вплив вчителя на учня
	Це вплив на учня опосередковано, через первинний колектив
	кожний член колективу знаходиться під паралельним впливом трьох сил – вихователя, активу, всього колективу
	на учня впливає не один вчитель, а кілька вчителів одночасно

Питання 56.

	Які взаємовідносини існують між колективом і особистістю?
	конформізм (особистість підкоряється колективу), гармонія, нонконформізм (особистість підкоряє собі колектив)
	колектив відштовхує особистість, особистість відкидає колектив, колектив і особистість співіснують за принципом невмішування
	зовнішньо-емоційні, морально-ділові
	симпатія, антипатія, індиферентність, байдужість, дружба, любов

Питання 57.

	Назвіть способи згуртування колективу.
	переважання актів колективістського самовизначення (КС) над конформними і негативістськими реакціями; ціннісно-орієнтаційна єдність; референтність колективу; еталонність колективу
	мажор, відчуття власної гідності, гордість за колектив, дружня єдність членів колективу, відчуття захищеності, активність, стриманість в емоціях і словах
	наявність системи перспективних ліній, принципу

	паралельної дії, зміцнення традицій колективу, формування громадської думки
	функціонування самоврядування, організація змагання, спільні справи, взаємна інформація про стан справ у різних контактних колективах

Питання 58.

	Студентське самоврядування - це
	студентська організація, студентська профспілка
	участь студентів в управлінні справами свого колективу
	діяльність старости групи
	сума індивідів, які складають єдину сукупність

Питання 59.

	Які якості розвиваються в учасників самоврядування?
	організаторські здібності, почуття відповідальності, ініціатива, самостійність
	безініціативність, конформізм, нівелювання особистості
	участь в самоврядуванні ніяк не впливає на особистісний розвиток
	масові, групові та індивідуальні

Питання 60.

	Які типи лідерства обґрунтував Л.І. Уманський?
	універсальний, функціональний, стійкий, ситуаційний
	справжній, несправжній
	організатор, ініціатор, генератор емоційного настрою
	авторитарний, демократичний, ліберальний

Питання 61.

	Як визначити лідера в групі?
	за зовнішньою привабливістю
	за допомогою вивчення громадської думки
	за допомогою референтометрії
	за допомогою соціометрії

Питання 62.

	Студентське самоврядування здійснюється на таких рівнях -
	найвищому, високому, середньому, низькому
	державному, місцевому
	внутріколективному
	академічної групи, курсу, спеціальності, факультету,

	гуртожитку, вищого навчального закладу, студентського містечка
--	--

Питання 63.

	Керівним органом студентського самоврядування виступає -
	загальні збори колективу (конференція)
	студентська спілка, сенат
	парламент, старостат
	студентська рада, студентська організація

Питання 64.

	Під вихованістю слід розуміти:
	результат процесу виховання, наявність у людини знань в області виховання та стійких навичок, умінь і звичок у застосування цих знань в поведінці
	суспільно корисна діяльність студента в соціальному середовищі
	уміння поєднувати слово і діло, навчання і відпочинок
	знання студентів теорії виховання, етики та естетики

Питання 65.

	До основних показників рівня вихованості студента слід віднести:
	повага до самого себе, критичність, вимогливість до інших, зацікавленість в отриманні позитивного для себе результату діяльності, наполегливість у стосунках з іншими, прямотинійність
	зовнішній вигляд, культура поведінки під час навчально-виховного процесу та за його межами, повага до самого себе, критичність, вимогливість до інших, зацікавленість в отриманні позитивного для себе результату
	зовнішній вигляд, культура поведінки під час навчально-виховного процесу та за його межами, прилучення до культури, мистецтва, літератури, працелюбність відповідальність, повага до інших людей, самокритичність
	рішучість, сміливість, життєрадісність і почуття гумору

Питання 66.

	Формами обліку та оцінювання результатів виховання є:
--	---

	громадська атестація, щоденник вихователя, оцінка поведінки
	психолого-педагогічна характеристика студента і групи
	зовнішній вигляд, культура поведінки, працелюбність відповідальність, повага до людей
	соціометрія, бесіда, інтерв'ю, вивчення результатів діяльності учнів, анкетування, педагогічний експеримент, тестування, колізії

Питання 67.

	Яке з формулювань найповніше і найточніше відображає основну мету виховання?
	виховання громадянина
	виховання трудівника
	виховання громадського діяча
	виховання всебічно розвиненої особистості
	виховання сім'янина

Питання 68.

	До методів контролю ефективності виховного процесу відносять:
	бесіда, лекція, семінарське заняття, урок
	переконання, навіювання, привчання, заохочення, покарання
	спостереження, бесіда, аналіз результатів діяльності студентів
	близька, середня та дальня перспектива

Питання 69.

Встановіть зв'язки між поняттями та їх визначеннями.	
1. Процес виховання	А. Найкоротший шлях досягнення оптимальних результатів, що відповідають поставленим виховним цілям
2. Виховання у вузькому значенні	Б. Спосіб організації виховного процесу, що характеризує взаємовідносини вихователів і вихованців
3. Принципи виховання	В. Вихідні положення, що впливають із закономірностей виховання і визначають загальне спрямування виховного процесу, основні вимоги до його змісту, методики й організації
4. Метод виховання	Г. Планомірний вплив батьків і школи на

	вихованця
5. Організаційна форма виховної роботи	Д. Стійкий і суттєвий зв'язок між елементами виховного процесу, що забезпечує його ефективність
6. Закономірності виховання	Е. Процес цілеспрямованого і систематичного формування особистості, зумовлений дією багатьох факторів

Питання 70.

	Встановіть зв'язки між поняттями та їх визначеннями.
1. Студентське самоврядування	А. Виховання всебічно розвиненої особистості
2. Вихованість	Б. Зовнішній вигляд, культура поведінки під час навчально-виховного процесу та за його межами, прилучення до культури, мистецтва, літератури, працелюбність, відповідальність, повага до інших людей, самокритичність
3. Показники рівня вихованості	В. Результат процесу виховання, наявність у людини знань в області виховання та стійких навичок, умінь і звичок у застосування цих знань в поведінці
4. Мета виховання	Г. Участь студентів в управлінні справами свого колективу

Питання 71.

	Встановіть зв'язки між розділами педагогіки та питаннями, які в них вивчаються.
1. Теорія виховання	А. Предмет і завдання педагогіки, основні категорії педагогіки, галузі педагогіки та методи педагогічних досліджень
2. Загальні основи педагогіки	Б. Структуру процесу навчання, зміст освіти, закономірності, принципи, методи і форми організації навчання
3. Теорія навчання	В. Принципи управління освітою, методичну роботу в закладах освіти, передовий педагогічний досвід
4. Управління навчальним закладом	Г. Закономірності, принципи, методи, форми, прийоми, засоби, напрями виховання, підходи до виховання

Питання 72.

	Вкажіть порядок етапів виховання.
1	Проектувальний – проектування особистості на основі зразка-ідеалу
2	Перехід до самовиховання
3	Засвоєння вихованцем необхідних рис, набуття досвіду поведінки
4	Контроль результатів виховної діяльності
5	Діагностичний – виявлення позитивних і негативних рис особистості

Питання 73.

	Оберіть із запропонованих структурні елементи процесу виховання.
1.	Мета виховання
2.	Зміст виховання
3.	Структура заняття
4.	Принципи навчання
5.	Завдання виховання
6.	Форми виховання
7.	Суть навчання
8.	Успішність
9.	Методи виховання
10	Засоби виховання
11	Результати виховання
12	Корекція результатів виховання

Питання 74.

	Дайте визначення виховного процесу.
--	-------------------------------------

Питання 75.

	Термін “виховання” у вузькому значенні означає:
--	---

Питання 76.

	У “Національній доктрині розвитку освіти України у 21 столітті” основними названі такі принципи виховання:
1	привчання, тренування, бесіди, диспуту, змагання, покарання, заохочення, лекції, громадської думки
2	гуманізму, безперервності і наступності, виховання в праці, природовідповідності, виховання в колективі, диференціації та індивідуалізації
3	гуманізму, демократизму, єдності сім’ї і школи, наступності, спадкоємності поколінь
4	культуровідповідності, народності, етнізації

Питання 77.

	Які завдання вирішує розумове виховання?
--	--

Питання 78.

	Які методи належать до групи методів формування свідомості особистості?
1	розповідь, заохочення, змагання, привчання, покарання
2	Бесіда, лекція, дискусія, переконання, навіювання, приклад
3	змагання, доручення, створення виховних ситуацій, лекція, спостереження, приклад
4	вправи, привчання, створення виховних ситуацій, бесіда, приклад, лекція, диспут

Орієнтовні контрольні питання до екзамену з дисципліни

«Організація виховної роботи у навчальному закладі»

1. Теорія виховання як частина педагогіки.
2. Поняття про виховання. Виховання в широкому і вузькому розумінні.
3. Рушійні сили процесу виховання (внутрішні та зовнішні суперечності).
4. Закономірності та особливості виховного процесу.
5. Поняття про принципи виховання, їх сутність.
6. Принцип гуманізму. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
7. Принцип демократизму. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
8. Принцип безперервності і наступності виховання. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
9. Принцип цілеспрямованості виховання. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
10. Принцип зв'язку виховання з життям. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
11. Принцип виховання в діяльності. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
12. Принцип поєднання педагогічного керівництва з ініціативою та самодіяльністю студентів. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
13. Принцип поєднання поваги до особистості вихованця з розумною вимогливістю до нього. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
14. Принцип системності і послідовності у вихованні. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
15. Принцип єдності педагогічних вимог навчально-виховного закладу, сім'ї та громадськості. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
16. Принцип природовідповідності. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
17. Принцип диференціації та індивідуалізації. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.

18. Принцип оптимістичного прогнозування та опори на позитивні якості студентів. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
19. Принцип культуровідповідності. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
20. Принцип народності. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
21. Принцип етнізації. Характеристика принципу та шляхи його реалізації в педагогічному процесі.
22. Зміст виховання. Основні напрями виховання.
23. Розумове виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
24. Моральне виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
25. Статеве виховання і підготовка до сімейного життя. Його завдання і шляхи реалізації.
26. Виховання свідомої дисципліни, почуття обов'язку і відповідальності. Його завдання і шляхи реалізації.
27. Правове виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
28. Виховання несприйнятливості до наркогенних речовин. Його завдання і шляхи реалізації.
29. Превентивне виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
30. Екологічне виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
31. Трудове виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
32. Економічне виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
33. Профорієнтаційна робота у вищих закладах освіти.
34. Естетичне виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
35. Фізичне виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
36. Патріотичне виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
37. Моральне виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
38. Громадянське виховання. Його завдання і шляхи реалізації.
39. Поняття організаційної форми виховної роботи. Позакласна і позашкільна виховна робота.
40. Класифікація форм виховної роботи (масові, групові, індивідуальні).
41. Характеристика масових форм виховної роботи.
42. Характеристика групових форм виховної роботи.
43. Характеристика індивідуальних форм виховної роботи.
44. Виховна година. Її структура і зміст.
45. Позавузівська виховна робота.

46. Методика проведення масових виховних заходів (тематичний вечір, конференція, конкурс, зустріч з видатними людьми та інші).
47. Методика проведення групових виховних заходів (організаційна година, похід, екскурсія, змагання, збори, круглий стіл).
48. Методика проведення індивідуальної виховної роботи.
49. Поняття про метод виховання. Класифікація методів виховання.
50. Класифікація методів виховання. Характеристика методів формування свідомості особистості.
51. Класифікація методів виховання. Характеристика методів формування досвіду поведінки.
52. Класифікація методів виховання. Характеристика методів стимулювання діяльності і поведінки.
53. Класифікація методів виховання. Характеристика методів самовиховання.
54. Методи впливу на підсвідомість вихованця.
55. Оптимальний вибір методів виховання.
56. Методика вивчення особистості та колективу за допомогою соціометричного тесту.
57. Обробка результатів соціометричного дослідження та їх використання у виховному процесі.
58. Методика вивчення структури міжособистісних взаємин за допомогою гри „Останній герой”.
59. Методика вивчення моральних цінностей студентів за допомогою гри „Проблема вибору”.
60. Методика вивчення особистості та колективу за допомогою педагогічного спостереження.
61. Методика вивчення особистості та колективу за допомогою педагогічного експерименту.
62. Методика вивчення особистості та колективу за допомогою методів опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування, тестування).
63. Методика вивчення особистості та колективу за допомогою методу експертних оцінок (узагальнення незалежних характеристик).
64. Методика вивчення особистості та колективу за допомогою методу колізій.

65. Методика вивчення особистості та колективу за допомогою завчасного знайомства зі студентами та вивчення умов життя і виховання студентів.
66. Методика вивчення особистості та колективу за допомогою аналізу результатів діяльності студентів.
67. Методика підготовки та проведення бесіди, лекції, дискусії.
68. Методика застосування методів переконання, навіювання та прикладу у виховному процесі.
69. Методика використання методів привчання, педагогічної вимоги, громадської думки, виховуючих ситуацій у педагогічному процесі.
70. Методика застосування гри, змагання, заохочення та покарання у процесі виховання.
71. Положення про наставника студентської групи. Його права, обов'язки та відповідальність.
72. Основні напрями роботи наставника. Функції наставника.
73. Спільне та відмінне у роботі наставника університету та куратора технікуму.
74. Види планів з виховної роботи. Методика планування виховної роботи та вимоги до неї.
75. Методика написання сценарію виховного заходу.
76. Поняття „колектив”. Ознаки колективу.
77. Поняття ”колектив”. Стадії розвитку колективу.
78. Студентське самоврядування. Лідерство в студентській групі.
79. Принцип виховання особистості в колективі.
80. Шляхи гуртування студентського колективу.
81. Методика перспективних ліній А.С. Макаренка.
82. Принцип паралельної дії. Громадська думка колективу.
83. Поняття вихованості та її рівень.
84. Показники рівня вихованості.
85. Методи контролю ефективності виховного процесу.
86. Форми оцінки результатів виховання (оцінка поведінки, психолого-педагогічна характеристика особистості студента та студентської групи).
87. Індивідуальний підхід у виховній роботі.
88. Особистісно-орієнтований підхід у виховній роботі.
89. Самовиховання: його суть і прийоми.
90. Перевиховання. Його прийоми та умови ефективного здійснення.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

1. Пияцтво та алкоголізм в молодіжному середовищі.
2. Наслідки паління для здоров'я молоді.
3. Стрес та способи боротьби з ним.
4. Самоменеджмент: як ефективно використовувати свій час.
5. “Ла-страда” – програма запобігання торгівлі людьми
6. Захист прав жінок, які постраждали від насильства в сім'ї
7. СНІД очима молоді
8. Хвороби, що передаються статевим шляхом
9. Чорнобильська катастрофа
10. Тематичний вечір до дня вчителя
11. Вечір відпочинку до дня студента
12. Свято “День перемоги”
13. Святкування Нового року
14. Святкування Різдва
15. 8 Березня – Міжнародний жіночий день
16. Вечір відпочинку до дня сміху - 1 квітня
17. Як здобувати друзів і впливати на людей
18. Свято матері – 11 травня
19. Засідання фітобару
20. Дума про хліб
21. Що значить справжнє кохання
22. Свято української кухні
23. Свято меду
24. Літературний вечір, присвячений творчості поета, письменника.
25. Виховна година, присвячена видатному українському чи зарубіжному педагогу
26. Українські вечорниці
27. Свято Андрія. Калита.
28. Свято Масляної.
29. Свято Івана Купала.
30. Без верби й калини нема України
31. День знань – 1 вересня.
32. День іменинника.
33. День української армії – 6 грудня.
34. День сім'ї – 15 травня.
35. Зустріч випускників.

Методи навчання

Лекція, розповідь, бесіда, пояснення, роз'яснення, вправа, самостійна робота, практична робота, самостійна робота з книгою, демонстрація, ілюстрація, диспут, мозкова атака, проблемного викладу, пізнавальний спір.

Форми контролю

Індивідуальна і фронтальна перевірка знань, підсумковий контроль (іспит).

Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R дис** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R нр** (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$$

Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс, база тестових завдань з дисципліни.
2. Маценко Л.М. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни “Організація виховної роботи у ВНЗ”. Вид. 2-ге, доп., перероб. - К.: НАКККіМ, 2013. – 28 с.
3. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни “Організація виховної роботи у ВНЗ” для підготовки фахівців напряму 00.00 – “Специфічні категорії” зі спеціальності 8.000005 – “Педагогіка вищої школи”, заочна форма навчання / Л.М. Маценко, П.Г. Лузан. - К.: НУБіП України, 2009. – 58 с.
4. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни “Організація виховної роботи у ВНЗ” для підготовки фахівців напряму 0101 “Педагогічна освіта” зі спеціальності 7.010104 “Професійне навчання”, заочна форма навчання / Л.М. Маценко. - К.: НУБіП України, 2009. – 58 с.
5. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни “Організація виховної роботи у ВНЗ” для підготовки фахівців напряму 0000 “Специфічні категорії” зі спеціальності 8.000005 “Педагогіка вищої школи”. / Л.М. Маценко. - К.: НУБіП України, 2009. – 58 с.
6. Маценко Л.М., Сопівник Р.В. Методичні рекомендації наставникам студентських груп щодо виховання здорового способу життя. – К.: ДАКККіМ, 2009. – 40с.
7. Теорія і методика виховної роботи. Програма навчальної дисципліни для підготовки фахівців у ванз III-IV рівнів акр. з напряму 0101 “Педагогічна освіта” спеціальності 7.010104 “Професійне навчання” / А.І.Дьомін, П.Г.Лузан, Т.Д.Іщенко, Л.М.Жалдак, Л.А.Сатановська, О.М.Бернова, О.В.Васюк, І.М.Буцик. – К.: “Аграрна освіта”, 2004. – 8 с.
8. Дьомін А.І., Лузан П.Г., Жалдак Л.М. та ін. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни “Теорія і методика виховної роботи (для слухачів педагогічного факультету).” – К.- Видавничий центр НАУ.- 2003.- 36с.

Рекомендована література

Базова

1. Сопівник Р.В. Організація виховної роботи у закладах вищої освіти (навчальний посібник для студентів спеціальності «Педагогіка вищої школи») / Р.В. Сопівник, І.В. Сопівник. – К.: ЦП «Компринт», 2017 - 632 с.
2. Маценко Л.М. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. Вид. 3-тє, доп., перероб. – Київ : ЦП «Компринт», 2019. – 319 с.
3. Маценко Л. М. Теорія і методика виховання: навчальний посібник Вид. 2-ге, доп., перероб. / Л.М. Маценко – К. : ЦП «Компринт», 2017. – 319 с.
4. Маценко Л. М. Теорія і методика виховання: навчальний посібник / Л.М. Маценко – К. : ЦП «Компринт», 2016. – 319 с.
5. Маценко Л.М. Теорія і методика виховання: навчально-методичний посібник. Вид. 2-ге, доп., перероб. – К. : «ЦП «Компринт», 2014. – 238 с. – 15,5 у.д.а.
6. Маценко Л.М. Теорія і методика виховання : навчально-методичний посібник. – К. : НАКККіМ, 2012. – 240 с. – 14 у.д.а.
7. Маценко Л.М. Діяльність наставника в системі виховної роботи вищого навчального закладу : монографія. – К. : НАКККіМ, 2010. – 402 с. – 23,5 у.д.а.
8. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: Навч. посібник. - К.: Вища школа, 1997. – 394 с.
9. Суходольська Л.В., Фіцула М.М. Методика виховної роботи. - Тернопіль. - 1998.

Допоміжна

1. Ващенко Г. Виховний ідеал.- Полтава, 1992.
2. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навчальний посібник.- К.: Вища школа, 1995.- 237с.
3. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник.- Київ: Либідь, 1997.- 376с.
4. Грабовська Т.О. Виховний процес та педагогічна діагностика.- Рівне.- 1999.- 61с.
5. Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття).- К.: Райдуга.-1994.-61с.

6. Дьомін А.І., Жалдак Л.М. Основні напрями нейтралізування причин спаду згуртованості малої групи // Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. / Кол. авт.- К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2000.-Вип. 21.- С. 47-52.
7. Дьомін А.І., Жалдак Л.М. Причини спаду згуртованості малої групи // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник / Кол. авт. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2000.-Вип. 25.- С. 141-150.
8. Жалдак Л.М. Педагогічна діяльність наставника як одна з основних умов гуртування студентської групи // Науковий вісник Національного аграрного університету.- К.: 1999.- Вип. №19.- С.293-296.
9. Жалдак Л.М. Про теорії груп та колективів, стан та перспективи їх розвитку // Придніпровський науковий вісник.-1998.-№111(178).- С.36-41.
10. Жалдак Л.М. Роль наставника на першому етапі гуртування студентської групи // Наукові записки. Психолого-педагогічні науки. - Ніжин. - 1998. -С.174-177.
11. Жалдак Л.М. Гуртування студентської групи вищого аграрного закладу освіти: Монографія. – К.: НАУ, 2007. – 210 с.
12. Жалдак Л.М. Управління гуртуванням студентської групи // Освіта і управління.- 1999.- Том 3.- №3.- С.99-102.
13. Журнал куратора навчальної групи.
14. Журнал та основні нормативно-правові і організаційно-методичні матеріали наставника студентської групи. Видання 3, перепоб і доп. / Укл. В.І. Рябченко,- 2001.
15. Закон України “Про вищу освіту”. – К.: Наукметодцентр аграрної освіти, 2002. – 69 с.
16. Закон України. Про внесення змін і доповнень до закону Української РСР "Про освіту".- К.: Генеза.-1996.-36с.
17. Иванов И.П. Энциклопедия коллективных творческих дел.- М.: Просвещение, 1989.-96с.
18. Ковальчук Л.Ю. Педагогічна спадщина А.Макаренка та сімейне виховання: Навчальний план і програма для організаторів педагогічної освіти батьків.-Івано-Франківськ, 1997.-56с.
19. Красовицкий М.Ю. Педагогика А.С.Макаренко: какой она видится в конце XX столетия ? // Педагогика.- №1 .-1996.-С.61 -68.
20. Красовицкий М.Ю. На власні очі. Проблеми морального виховання учнів у теорії і практиці вітчизняної та американської

- педагогіки.-К.; Нью-Йорк: Педагогічна думка. -1998. -160с.
21. Лозниця В.С. Психологія і педагогіка: основні положення. Навч. посібник для самостійного вивчення дисципліни.-К.: "Екс Об" - 2000,- 304с.
 22. Лузан П.Г., Жалдак Л.М. Студентська група дієздатна тільки тоді, коли вона згуртована і безконфліктна. Про оптимізацію міжособистісних взаємин у ній // Педагогіка толерантності.- 1999.- №2.- С.53-56.
 23. Марисова Л.И. Студенческий коллектив: основы формирования и деятельности.- К.: Вища школа, 1984.-525с.
 24. Матюша І.К. Особистість і колектив як цілісна гармонійна система (психолого-педагогічний аспект): Навч.-метод. посібник: ІЗМН,1997.-188с.
 25. Науково-методичні проблеми формування оптимального педагогічного клімату в шкільному колективі / Грабовська Т.О. - К.: МАУП.- 1999.-134с.
 26. Національна доктрина розвитку освіти України в ХХІ столітті.- К.: "Шкільний світ". - 2001.- 24с.
 27. Нормативно-методичні матеріали з виховної роботи / Укл. В.І.Рябченко, -2001.-220с.
 28. Організація, зміст, форми та методи виховної роботи серед студентів колективами кафедр вищого навчального закладу освіти: Методичні рекомендації /Укл.: В.Д.Базилевич, М.І.Поночовний, Н.І. Косарева. -К.: ІЗМН.-1997.-28с.
 29. Педагогіка. Навчальний посібник / В.М.Газузяк, М.І.Сметанський, В.І.Шахов.- Вінниця: РВВВАТ "Віноблдрукарня".-2001.-200с.
 30. Подласый И.П. Педагогика. Новый курс: Учебник для студентов пед. Вузов: В 2 кн..- М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000.
 31. Проблеми вдосконалення виховної роботи у вищій школі в сучасних умовах: Тези доповідей на Всеукраїнській науково-метод. конф. 16-18 грудня 1998р. / За ред. В.І.Большакова - Дніпропетровськ: ПДАБтаА, 1998.-88с.
 32. Психологическая теория коллектива / Под ред. А.В.Петровского, М.: Педагогика, 1979.-240с.
 33. Робоча книга вихователя. Випуск 1 / Укладачі О.І. Тимчишин, В.І. Уруський.- Тернопіль: ТОШПО, 2000.- 300 с.
 34. Семиченко В.А. Психологія соціальних відносин. -К.: "Магістр-

- S", 1999.- 168с.
35. Сухомлинский В.А. Методика воспитания коллектива.- М.: Просвещение. -1981. -192с.
 36. Сухомлинський В. О. Виховання у учнів любові і готовності до праці (узагальнення досвіду роботи Павліської школи Кіровоградської області).-К.: Радянська школа, 1959.-46с.
 37. Сухомлинський В.О. Вибрані твори в 5-ти томах.- К: Радян. школа.-1977.
 38. Сухомлинський В.О. Як виховати справжню людину.- К., 1976.
 39. Уманский Л.И. поэтапное развитие группы как коллектива // Коллектив и личность / Ред. кол. К. К. Платонов /руков. группы/ и др./.- М.-1975.-263С.
 40. Фіцула М.М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищ. пед. закл. освіти. - Тернопіль: "Навчальна книга - Богдан", 1999.- 192с.
 41. Шкільні свята та розваги. Збірник сценаріїв.- Тернопіль: СМП "Астон", 1999.-190 с.
 42. Янів В. Українська вдача і наш виховний ідеал.- Мюнхен-Тернопіль, 1992.
 43. Маценко Л.М., Матвієнко О.Ю. Організація виховної роботи наставника студентської групи // Теоретичні питання освіти і виховання Київського національного лінгвістичного університету. – К., 2010. - № 42.
 44. Маценко Л.М., Матвієнко О.Ю. Теоретико-методичні аспекти організації виховної роботи наставника студентської групи // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України / Серія «Педагогіка. Психологія. Філософія» / Редкол.: Д.О.Мельничук (відп. ред.) та ін. – К., 2010. – Вип. 155. – ч. 1. – С. 268-276.
 45. Маценко Л.М. Виховання здорового способу життя у фахівців з соціальної педагогіки // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. М. Гоголя. – Серія: Психолого-педагогічні науки.- Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2009. №6. – С.139-141.
 46. Маценко Л.М. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни "Організація виховної роботи у ВНЗ". Вид. 2-ге, доп., перероб. - К.: НАКККіМ, 2013. – 28 с.

47. Маценко Л.М. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни “Організація виховної роботи у ВНЗ”. Вид. 2-ге, доп., перероб. - К.: НАКККиМ, 2013. – 28 с.
48. Маценко Л.М. Виховання у студентів-аграрників здорового способу життя // Професійна освіта: теорія, досвід, проблеми: Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції / За ред. професора Н.Т.Тверезовської. – К., 2009. – С.83-87.
49. Маценко Л.М. Виховання несприйнятливості до вживання алкоголю як складова формування здорового способу життя // Дні науки - 2008: Збірник тез доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Здоровий спосіб життя – основа освітньої системи сучасної України» у 3 т. / Класичний приватний університет, 23-24 жовтня 2008 р.; ред. кол. В.М. Огаренко та ін. – Запоріжжя: КПУ, 2008 р.: / – Запоріжжя: КПУ, 2008. – Т. 3. – С.314-316.
50. Маценко Л.М. Виховання несприйнятливості до тютюнопаління як складова формування здорового способу життя // Наука і вища освіта: Тези доповідей учасників XVI Міжнарод. наук. конф. молодих науковців, м. Запоріжжя, 17-18 квітня 2008 р.: У 4 т. / Класичний приватний університет. – Запоріжжя: КПУ, 2008. - Т. 3. - С. 345.
51. Маценко Л.М., Костюк М.М., Бондаренко Н.А. Виховання несприйнятливості до тютюнокуріння // Проблеми освіти: Наук. зб. / Кол. авт. – К.: Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, 2007. – Вип. 53. – С. 111-115.
52. Жалдак Л.М., Кручек В.А. Виховання несприйнятливості до алкоголю // Наука і методика: Збірник науково-методичних праць / Редкол.: А.Ф. Гойчук (гол. ред.) та ін. – К.: Аграрна освіта, 2006. – Вип. 6. – С.147-151.
53. Жалдак Л.М., Кручек В.А. Алкогольный и наркотический террор против России. – Матеріали ІХ Міжнародної конференції “Наука та освіта - 2006”. - Том 1. Педагогічні науки. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2006. – С.48-50.
54. Жалдак Л.М., Колесник О.А. Про внесок А.С. Макаренка в розвиток теорії груп та колективів // Науковий вісник Національного аграрного університету. – К., 2005. – Вип. 88. – С. 51-59.
55. Жалдак Л.М. Роль лідерів в організації студентського самоврядування на рівні академічної групи // Матеріали

Всеукраїнської науково-практичної конференції «Реформування системи аграрної вищої освіти в Україні: досвід і перспективи, 21 квітня 2005 р.- Національний аграрний університет .- Частина 1 .- К.: НАУ, 2005.- С.60-63.

56. Жалдак Л.М. Відродження студентського самоврядування на рівні академічної групи у вищому аграрному закладі освіти // Нові технології навчання: Наук.-метод. збірник / Кол. авт. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2004. - Вип. 36. – С. 210-219.
57. Жалдак Л.М. Педагогічні умови і фактори гуртування студентської групи у вищому аграрному закладі освіти // Науковий вісник Національного аграрного університету.- К.: 2003.- Вип. №. 68- С. 133-143.
58. Жалдак Л.М. Особливості гуртування студентської групи вищого аграрного закладу освіти // Проблеми освіти: Науково-метод. зб. / Кол. авт. – К: Науково-метод центр вищої освіти. – 2003, Вип. 33. – С. 180-185.
59. Жалдак Л.М. Проблеми розвитку студентського самоврядування у вищому аграрному закладі освіти // Науковий вісник Національного аграрного університету.- К.: 2002.- Вип. №. 59- С. 109-117.

Інформаційні ресурси

1. Електронний навчальний курс «Організація виховної роботи у НЗ» (автор д. пед. н., доц. Сопівник Р.В.)
2. Електронний навчальний курс «Організація виховної роботи у ВНЗ» (автор к пед. н., доц. Маценко Л.М.) URL : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1396>

Навчально-методичне видання

Маценко Леся Миколаївна

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з дисципліни
«Організація виховної роботи у навчальному закладі»

для підготовки фахівців за ОПП 015 «Професійна освіта»
(015.18 «Технологія виробництва і переробки продуктів
сільського господарства»)